

Rundskriv 2025-39

Dato: 07.12.2025

Offentlig kontrollert telling av rein – forvaltningsansvar og saksbehandling

Innhold

Innledning.....	3
1 Om ordningen.....	4
1.1 Hva telleresultatet brukes til.....	4
1.2 Viktige datoer	4
2 Hvem har ansvar for hva.....	6
2.1 Statsforvalteren.....	6
2.2 Landbruksdirektoratet.....	6
2.3 Reindrifststyret	6
2.4 Landbruks- og matdepartementet.....	6
3 Utvelgelse av distrikter som telles	8
3.1 Risikovurdering.....	8
3.2 Kostnadsoverslag.....	10
3.3 Valg av distrikter til telling	10
3.4 Telling av større distrikter/flyttesystem.....	10
4 Forberedelse.....	11
4.1 Plan med risikovurdering.....	11
4.1.1 Plan for telling	11
4.1.2 Risikovurdering	11
4.2 Utarbeide budsjett	13
4.3 Engasjere tellere	13
5 Gjennomføring.....	14
5.1 Vedtak om offentlig kontrollert telling	14
5.1.1 Forhåndsvarsel.....	14
5.1.2 Vedtak.....	14
5.1.3 Klage på vedtak om telling	15
5.1.4 Informasjonsmøter	15

5.2 Tellingen	15
5.2.1 Tellemetodikk.....	15
5.2.2 Registrering og logg	16
5.2.3 Siidaandelsleders plikter.....	17
5.2.4 Distriktsstyret/siidastyre sine plikter	17
6 Uregelmessigheter ved gjennomføring av telling	18
6.1 Forsinkelser.....	18
6.2 Sanksjoner.....	20
6.2.1 Pålegg og tvangsmulkt	20
6.2.2 Tvangstelling.....	20
7 Etterarbeid	22
7.1 Telleresultat.....	22
7.1.1 Metodikk for bruk av telleresultat.....	22
7.1.2 Kommunikasjon om telleresultat.....	25
7.2 Oppfølging av avvik i melding om reindrift.....	25
7.2.1 Oppfølging av tilskudd	26
7.2.2 Oppfølging av øvre reintall	26
7.2.3 Oppfølging av rovvilterstatning	26
7.2.4 Andre uregelmessigheter	26
7.2.5 Anmeldelse	26
7.3 Reintall og økonomirapport etter offentligkontrollert telling av rein	26
7.3.1 Kommunikasjon om tellerapport.....	27
7.4 Oppfølging av regresskrav	27
7.4.1 Dokumentasjon.....	27
7.4.2 Fremme regresskrav	28

Innledning

Veilederen beskriver instruksjer og retningslinjer for gjennomføring av offentlig kontrollert telling av rein. Sentrale krav og føringer for saksbehandlingen som følger av forvaltningsloven er belyst i veilederen.

Veilederen må leses i sammenheng med

- Forskrift om melding om reindrift – kommentarer til regelverk
- Forskrift om melding om reindrift - forvaltningsansvar og saksbehandling
- Tilskudd til siidaandeler og reinlag – forvaltningsansvar og saksbehandling
- Reindrift forvaltning – brukerveiledning for saksbehandling

I Forskrift om melding om reindrift – kommentarer til regelverk og Forskrift om melding om reindrift - forvaltningsansvar og saksbehandling, finner du forklaring på hvordan ordningen Melding om reindrift fungerer og saksbehandlingsrutiner for ordningen.

I Tilskudd til siidaandeler og reinlag – forvaltningsansvar og saksbehandling finner du forklaring på hvordan ordningen tilskudd til siidaandeler og reinlag fungerer og saksbehandlingsrutiner for ordningen.

I Reindrift forvaltning – brukerveiledning for saksbehandling finner du forklaring på hvordan den digitale saksbehandlingsløsningen fungerer, blant annet hvordan telleresultat skal føres inn i saksbehandlingssystemet.

1 Om ordningen

Forskrift 22. juni 2009 nr. 842 om offentlig kontrollert telling av rein regulerer gjennomføringen av offentlige tellinger. Offentlig kontrollert telling av rein gjennomføres av Statsforvalteren for å sikre at det foreligger kontrollerte oppgaver over antall rein i reinbeitedistrikter og tamreinlag, og for å kontrollere om opplysninger om reintall i innlevert melding om reindrift er riktig. Kunnskap om reintall er et viktig grunnlag for ressursforvaltningen i reindriften og ulike tiltak for å nå de reindriftspolitiske målene.

Statsforvalteren kan selv beslutte hvor tellingen skal gjennomføres og hvordan tellingen skal gjennomføres jf. forskriften § 2 andre ledd. Men det bør alltid tilstrebtes å beslutte dette i dialog med distriktene/reinlag som skal telles.

Siidaandelsleder plikter å legge forholdene til rette slik at statsforvalteren kan gjennomføre tellingen. Leder skal også selv delta, eventuelt kan en representant for siidaandelen delta under tellingen, jf. forskriften § 2 siste ledd.

Offentlig kontrollert telling av rein baseres på en årlig risikovurdering hvor enkelte distrikter/siidaer eller reinlag plukkes ut til kontroll.

1.1 Hva telleresultatet brukes til

Siidaandelsleder leverer hvert år melding om reindrift med oversikt over siidaandelens reintall pr. 31. mars. At reintallet er i samsvar med det øvre fastsatte reintallet er avgjørende for en bærekraftig reindrift. Offentlig kontrollert telling av rein er det viktigste virkemiddelet for å kontrollere at opplysningene gitt i melding om reindrift er riktig. Det er en forutsetning for å få tilskudd og rovvilterstatning at reintallet er under det øvre fastsatte reintallet.

Reintall brukes også som grunnlag for Landbruksdirektoratets «ressursregnskap for reindriftsnæringen» som er en årlig rapport om ressurs situasjonen i næringen. Reintall brukes også som grunnlag for Landbruksdirektoratets «totalregnskapet for reindriftsnæringen» som er en årlig rapport som viser de samlede verdiene som er skapt i næringen

1.2 Viktige datoer

Viktige datoer i forbindelse med gjennomføring av offentlig kontrollert telling:

Frist	Oppgave	Ansvar
15. januar	Vurdere hvilke distrikter som bør telles ved hjelp av risikomatrise. Utarbeide kostnadsoverslag og sende denne til Landbruksdirektoratet.	Statsforvalter
1. februar	Plukke ut distrikter til telling og underrette statsforvalter.	Landbruksdirektoratet
31. mars	Utarbeide plan med risikovurdering av den planlagte tellingen. Utarbeide	Statsforvalter

	budsjett for telling som sendes Landbruksdirektoratet.	
30. april	Landbruksdirektoratet gir tilbakemelding på plan og eventuelt behov for justeringer på budsjett til statsforvalter.	Landbruksdirektoratet
1. juni – 31. august	I perioden skal forhåndsvarsel om telling sendes til siidaandelsleder, siidastyre/distriktsstyre.	Statsforvalter
4 uker etter forhåndsvarsel	Vedtak om telling.	Statsforvalter
1. september – 31. mars	Gjennomføring av telling.	Statsforvalter
2 uker etter avsluttet telling	Telleresultat i henhold til mal, sendes Landbruksdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet.	Statsforvalter
6 uker etter avsluttet telling	Reintall og økonomirapport etter tellingen sendes Landbruksdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet i henhold til mal.	Statsforvalter

2 Hvem har ansvar for hva

Offentlig kontrollert telling av rein skal utføres i tråd med reglene i reindriftsloven, forskrift om offentlig kontrollert telling av rein, hovedinstruks og tildelingsbrev. For alle forvaltningsorganer gjelder også reglene i forvaltningsloven.

Forvaltningen av ordningen skjer på flere ulike nivå: Statsforvalter, Landbruksdirektoratet, Reindriftsstyret og Landbruks- og matdepartementet. Oversikten gitt under er ikke uttømmende.

2.1 Statsforvalteren

Statsforvalteren er regional forvaltningsmyndighet og førsteinstans i de fleste vedtak etter reindriftsloven. Statsforvalteren er også forvaltningsmyndighet etter forskrift om telling av rein. Dette betyr at statsforvalter har ansvar for å:

- etablere interne rutiner og instruksjer i tråd med gitte rammer og krav.
- treffe vedtak om telling av rein,
- treffe vedtak i sammenheng med gjennomføring av telling, herunder treffe nødvendige, sanksjoner for å gjennomføre tellinger, og følge opp avvik som avdekkes i forbindelse med gjennomført telling,
- ansvar for gjennomføring av telling, og eventuelt tvangstelling,
- utpeke telleleder,
- forberede eventuell klage til Landbruksdirektoratet og Reindriftsstyret,
- utarbeide tellerapport,
- holde Landbruksdirektoratet løpende orientert om pågående tellinger og eventuelt endring i talletidspunkt/tellested.

2.2 Landbruksdirektoratet

Landbruksdirektoratet administrerer ordningen for telling av rein. Det betyr at Landbruksdirektoratet har ansvar for:

- regelverksforvaltning,
- fordele og prioritere midler til telling, herunder beslutte hvilke reinbeitedistrikt som skal telles,
- behandle klager på tellevedtak fattet av statsforvalter etter delegasjon fra Reindriftsstyret,
- forberede klager på pålegg om telling og andre sanksjoner til Reindriftsstyret,
- kommunikasjon opp mot Landbruks- og matdepartementet.

2.3 Reindriftsstyret

Reindriftsstyret er klageinstans for saker etter reindriftsloven. Dette betyr at Reindriftsstyret har ansvar for å:

- behandle klager på sanksjoner gitt av statsforvalteren, herunder pålegg etter reinkl. §§ 75, 76 og 79.

2.4 Landbruks- og matdepartementet

Landbruks- og matdepartementet er styrende departementet for saker på reindriftsområdet. Dette betyr at Landbruks- og matdepartementet har:

- budsjettansvar for tellinger,

- ansvar for regelverk.

3 Utvelgelse av distrikter som telles

Statsforvalter skal årlig gjennomføre en risikovurdering av distrikter i sine reinbeiteområder som brukes for å vurdere hvilke distrikter som skal telles. Statsforvalter skal sammen med risikovurderingen utarbeide et kostnadsoverslag over distrikter som anbefales telt. Dette skal sendes til Landbruksdirektoratet innen angitt frist.

3.1 Risikovurdering

Statsforvalteren skal hvert år gjøre en risikovurdering av reinbeitedistriktene innenfor sitt reinbeiteområde, som grunnlag for beslutningen om hvilke distrikter som skal telles. I risikovurderingen skal Statsforvalter vurdere risiko for:

- Overrapportering av reintall - innmeldt flere rein enn det faktiske reintallet.
- Underrapportering av reintall – oppgitt et lavere antall rein enn det faktiske reintallet.
- Risiko for at distriktet er over fastsatt øvre reintall.

Statsforvalteren skal i dette arbeidet benytte mal for risikovurderinger utarbeidet av Landbruksdirektoratet.

Malen skal fylles ut med følgende opplysninger:

Opplysninger som skal vurderes	Kilder til opplysningene
Hvordan er distriktets måloppnåelse i forhold til kriteriene for bærekraftig reintall.	Kriteriene er fastsatt i veileder for fastsetting av økologisk bærekraftig reintall . Informasjon om reintall hentes fra ressursregnskapet og totalregnskapet for reindriftsnæringen. Reintall kan også hentes gjennom rapporter i fagsystemet.
Tilhører reinbeitedistriktet et bærekraftig flyttesystem.	Se på kriterieoppnåelsen for resten av flyttesystemet. Bruksregler og arealbrukskart på www.kilden.nibio.no/reindrift er gode verktøy for kunnskap om flyttemønster.
Er det gjennomført tidligere reintallstilpasning med mer enn 20 %.	Informasjon i statsforvalters arkivsystem.
Har alle i reinbeitedistriktet gjennomført reduksjon i tråd med reduksjonsvedtak.	Informasjon i statsforvalters arkivsystem. Eventuelt kontakt Landbruksdirektoratet.
Foreligger pålegg om reduksjon av reintall som skal være fullført i forrige reindriftsår.	Informasjon i statsforvalters arkivsystem. Eventuelt kontakt Landbruksdirektoratet.

Antall slaktet kalv utgjør mer enn 70% av antall simler i vårflokk over flere år.	Bruk tall fra ressursregnskapet. Tall kan også hentes gjennom rapporter i fagsystemet.
Slaktevekter under nedre norm etter kriteriene for bærekraftig reintall.	Bruk tall fra ressursregnskapet. Tall kan også hentes gjennom rapporter i fagsystemet. Kriteriene er fastsatt i veileder for fastsetting av økologisk bærekraftig reintall .
Kjennskap til kritikkverdige forhold.	Informasjon i statsforvalters arkivsystem. For eksempel konflikter mellom nabolag og siidaer. Statsforvalter må ha egne rutiner for å sikre at det foreligger god oversikt over avvik, for eksempel når det gjelder tilskudsbehandling eller brudd på reindriften.
Infrastruktur til å gjennomføre telling.	Bruk tidligere erfaringer og kunnskap om distriktet, dersom distriktet kan være aktuelt for telling. Sjekk om gjerdeanlegg har nødvendige godkjenninger. Er det tvil om gjerdeanlegget er godkjent må det vurderes om gjerdet er egnet til bruk for telling.
Risikofaktorer for at ordinær telling ikke kan gjennomføres og det må gjennomføres tvangstelling.	Informasjon i statsforvalters arkivsystem Bruk tidligere erfaringer fra telling. Både interne- og eksterne konflikter kan være relevant. Sjekk driftsmønster i tiden hvor tellingen vurderes gjennomført. Det skal ikke legges opp telling med forutsetning om brudd på beitetider etc. <i>Særskilte forhold hos statsforvalter:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Ressursbehov/antall medarbeidere som må involveres i tellingen ut fra telleobjektets størrelse/kompleksitet. Må tilpasses gjeldende arbeidstidsbestemmelser. • Tidspunkt for telling, mulighet for andre prioriterte oppdrag som kolliderer med gjennomføring. • Manglende nødvendig utstyr av hensyn til HMS og gjennomføring av oppdraget. Sjekk egne oversikter over utstyr. • Ved risiko for vold- og trusler skal det undersøkes om politiet har ressurser til tilstedeværelse under tellingen. Vurderinger rundt dette må komme tydelig fram.
Når er telling gjennomført sist.	Informasjon i statsforvalters arkivsystem.
Annet.	Informasjon i statsforvalters arkivsystem Sjekk om det er kommet eksterne tips for eksempel om avvik i reintall. Beskriv sannsynlighet for behov for

	ressurskrevende for- og etterkontroller. Eventuelt andre relevante forhold beskrives.
--	---

3.2 Kostnadsoverslag

Statsforvalter skal utarbeide et kostnadsoverslag for tellingen de har anbefalt.

Kostnadsoverslaget skal ta utgangspunkt i tidligere erfaringer ved gjennomføring av tellinger, og skal baseres på forsvarlige vurderinger av markedspriser for de tjenester som kreves for å gjennomføre tellingen. Følgende kostnader bør tas med i kostnadsoverslaget:

- antall tellere og lønn for tellere,
- reiseutgifter,
- overnatting,
- driftskostnader (snøscooter, helikopter, bensin m.m.),
- administrasjonskostnader,
- uforutsette utgifter,
- nødvendig utstyr.

3.3 Valg av distrikter til telling

Landbruksdirektoratet gjennomgår og sammenstiller risikovurderingene til statsforvalter.

Direktoratet vurderer både samlet risiko i de distriktene statsforvalteren har anbefalt telling i, opp mot øvrige distrikter i hele reinbeiteområdet, og gjør en helhetsvurdering av behovet for telling i de enkelte distriktene. Deretter gjøres det en vurdering av hva som er mulig å gjennomføre innenfor gjeldende budsjettrammer.

Landbruksdirektoratet får hvert år tildelt midler over post 71 som skal prioriteres til telling. Hvor mange distrikter som kan telles vil derfor være avhengig av tildelte midler.

Landbruksdirektoratet sender skriftlig beslutning om hvilke distrikter som skal telles til statsforvalter, rammen for bevilgningen og forutsetninger for gjennomføring av oppdraget.

3.4 Telling av større distrikter/flyttesystem

Dersom statsforvalter vurderer å telle større distrikter som kan bli kostnadskrevenne å gjennomføre, bør statsforvalteren sende inn risikovurdering og kostnadsoverslag tidligere enn angitte frister, etter dialog med Landbruksdirektoratet.

4 Forberedelse

Når statsforvalter har fått tildeling til å gjennomføre telling, skal statsforvalteren starte arbeidet med forberedelser av tellingen.

4.1 Plan med risikovurdering

Statsforvalter skal lage en fullstendig gjennomføringsplan for tellingen med risikovurdering. Det må fremkomme av gjennomføringsplanen hvem som gjør hva og når.

Statsforvalteren utarbeider plan og risikovurdering for gjennomføring av tellingen i valgt distrikt, og skal sende denne til Landbruksdirektoratet innen angitt frist.

4.1.1 Plan for telling

Planen skal inneholde minimum:

- Tidsplan for gjennomføring:
 - når forhåndsvarsel, vedtak om telling og informasjonsmøter skal gjennomføres,
 - befaringsplan av gjerdeanlegg,
 - engasjere tellekorps,
 - når tellingen gjennomføres.
- Metode for telling.
- Bemanning og organisering herunder:
 - arbeidsplan, herunder utpeke telleleder se punkt 5.2,
 - prioritere oppgaver i perioden,
 - plan for hva som gjøres dersom andre oppgaver oppstår som må prioriteres, for eksempel dersom beitekrise oppstår.
- Oppfølging av telleresultater, hvem og når.
- Evaluering – hvordan og når.
- Tiltak som må iverksettes for å avhjelpe områder der det er avdekket høy risiko må inn i planen.

4.1.2 Risikovurdering

Risikovurderingen skal synliggjøre mulig uønskede hendelser som kan oppstå, risikoen for at slike hendelser kan oppstå og til slutt tiltak som kan iverksettes dersom hendelsen inntreffer.

Dersom en konkret hendelse skaper forsinkelse ved gjennomføring av tellingen, skal nødvendige tiltak følges opp i samsvar med krav i punkt 6.

Statsforvalteren skal selv identifisere mulige hendelser som kan oppstå i forbindelse med reintelling. Følgende hendelser bør alltid vurderes:

- Siidaandel og/eller siidaen/distriktet bidrar ikke til å gjennomføre plan for telling.
- Siidaandel og/eller siidaen/distriktet varsler ikke når flokken skal i gjerdet, eller informerer ikke om planer for skilling.
- Gjerdeanlegget er ikke godkjent etter reindriftsloven.
- All rein sprayes ikke i tråd med tellemetodikk, se punkt 5.2.1.
- Rein alders- og kjønnsbestemmes ikke.

- All rein trekkes ikke ut av kverna, bunnen er ikke oversiktlig.¹
- Ukjent eierskap til rein, enten heløring eller flere påberoper seg eierskapet.
- Siidaandel og/eller siidaen/distriktet bistår ikke i en før- eller etterkontroll.
- Rein sammenblandes med en annen flokk.
- Vær- og føreforhold i perioden det skal telles.
- Svikt i infrastruktur, f.eks. gjerdeanlegg, lys osv.
- Smittsom sykdom for mennesker.
- Smittsom sykdom for dyr.
- Dårlig dyrevelferd.
- Dårlige beiteforhold, eller beitekrise.
- Reinens naturlige trekkemønster hindrer telling.
- HMS forhold for tellemannskap og statsforvalters representanter.
- Ubetydelige eller mindre personskader.
- Alvorlig sykdom, skade eller dødsfall.
- Rein holdes bevisst fra telling.
- Rein trekkes ikke til porten, oppgis ikke navn på eier.
- Ødelegging av infrastruktur, gjerde, lys osv.
- Stille protest/passivitet.
- Reinflokk slippes ut av gjerdet uten å bli telt.
- Trusler, vold, trakassering.
- Bruk av samme sprayfarge som gjør identifisering av telte rein vanskeligere.
- Endring eller bytting av tellelister.
- Manglende tilstedeværelse:
 - Siidaandel er ikke representert.
 - Siida/distriktet er ikke representert.
 - Statsforvalter er ikke representert.

Særlige forhold som kan berøre statsforvalteren sine representanter som bør tas med i risikovurderingen:

- Uklare ansvarsforhold og roller.
- Brudd på personvern, informasjonssikkerhet eller taushetsplikt.
- Bestikkelser, mottak av gaver.
- Misligheter.
- Habilitetsutfordringer.
- Bruk av kommunikasjonskanaler.
- Mangelfull notering av viktige opplysninger og arkivering.
- Mangelfull varsling til Mattilsynet, barnevern og politi.
- Brudd på HMS.
- Brudd på arbeidstider.
- Lite kapasitet til å gjøre nødvendige løpende vurderinger/saksbehandling.

¹ Dersom vuodđu/bunnen er oversiktig, innebærer dette at det er tydelig at det er rein som er identifisert på eier som ikke trenger å trekkes ut av er girdnu/kverna. Dyrene blir igjen til slutt, og kan føres opp som telte dyr til siidaandel/reiner som da har vuodđu/bunnen.

4.2 Utarbeide budsjett

Budsjett utarbeides i tråd med planen for tellingen og i henhold til tildelingen. Det kan være endring i tildelingen i forhold til kostnadsoverslaget, se punkt 3.2. Det kan også være at det er nye forutsetninger som er lagt inn i oppdraget for tellingen. Statsforvalteren skal følge Hovedinstruksen, tildelingsbrev og økonomiinstruks ved utarbeidelse av budsjett. Det er særlig viktig at statsforvalter har egne rutiner for kontroll og oppdatering av budsjett, slik at dette til enhver tid er oppdatert i henhold til forventede faktiske kostnader. Ved avvik skal dette straks meldes Landbruksdirektoratet, som skal orientere Landbruks- og matdepartementet.

4.3 Engasjere tellere

Statsforvalter har ansvar for å engasjere tilstrekkelig tellemannskap slik at tellingen kan gjennomføres forsvarlig og i henhold til plan. Tellere må være merkekyndige og ha grunnleggende erfaringer ute i felt. De må kunne alders- og kjønnsbestemme rein. Engasjement av tellere skal skje i tråd med statsforvalters egne retningslinjer.

Engasjerte tellere bør gjennomføre tellerkurs med følgende temaer:

- gjeldende regelverk,
- etikk og habilitet,
- praktisk gjennomføring,
- arbeidstidsbestemmelser, herunder gjennomgang av arbeidsplan.
- gjennomgang av sikker jobbanalyse – HMS ute i felt,
- roller og ansvar.

5 Gjennomføring

5.1 Vedtak om offentlig kontrollert telling

5.1.1 Forhåndsvarsel

Alle siidaandelsledere i reinbeitedistriktet som telles, skal forhåndsvarsles om vedtak om offentlig kontrollert telling med hjemmel i reindriftsloven § 82 jf. forskrift om offentlig kontrollert telling av rein. Distriktsstyret/siidastyre skal også forhåndsvarsles.

Forhåndsvarselet bør sendes ut i god tid før tellingen er planlagt gjennomført og senest 2 måneder før telling skal gjennomføres.

Følgende må stå i forhåndsvarselet:

- Referanser til gjeldende regelverk for telling.
- Hva er telling, hvorfor telles det og hva brukes telleresultater til.
- Hvilke plikter pålegges siidaandelsleder/siidastyre/distriktsstyret under en telling se punkt 5.2.3 og 5.2.4.
- Frist for når tellingen skal være gjennomført.
- Tellested eller alternativer for tellested.
- Konsekvenser dersom siida/distriktet/ siidaandelen ikke tilrettelegger for telling.
- Invitasjon til møte hvor plan for telling presenteres og drøftes.
- Invitasjon til siidastyre/distriktsstyret om å gjennomføre nødvendige befaringer av infrastruktur etter nærmere avtale.
- Be om tilbakemelding om hvem som skal være distriktets/siidaens representanter under tellingen.
- Henvisning til Landbruksdirektoratets nettsider om telling.

Det bør gis en rimelig frist til å svare på forhåndsvarselet, normalt 3 uker.

Statsforvalter må sikre at alle siidaandelsledere og siidastyremedlemmer/distriktsstyremedlemmer er mottakere av forhåndsvarselet, og sørge for at det brukes riktige kontaktopplysninger.

5.1.2 Vedtak

Før vedtak treffes bør statsforvalter gjennomføre møte med siida/distriktet for å gjennomgå planen for gjennomføring av tellingen og for å få innspill til planen. I hovedsak er det forhold som tid og sted for tellingen, nødvendige ressursers etc., som er aktuelt å ta opp med siida/distriktet. Det er også hensiktsmessig å befare infrastruktur sammen med siidaens/distriktets representanter. Statsforvalter må også vurdere uttalelser som er kommet til forhåndsvarselet.

Basert på uttalelser eller annen dialog med partene, skal statsforvalter vurdere om planen for gjennomføring av tellingen kan opprettholdes eller om det kreves endringer. Dersom endringer i planen skaper forsinkelser, må dette vurderes og følges opp i tråd med plan for tellingen og risikovurderingen, se punkt 4 og 6. Endringer i tid og sted for telling må avklares med Landbruksdirektoratet.

Krav til innhold i vedtaket:

- Frist for når tellingen skal være gjennomført.
- Tellested eller alternative tellesteder.
- Plikter for siidaandelsleder/siidastyre/distriktsstyret under en telling se punkt 5.2.3 og 5.2.4.

- Metode for telling, herunder før- og etterkontroller.
- Informasjon om at siidaen/distriktet skal gi beskjed til statsforvalter i henhold til angitt frist når rein er i gjerdet.
- Begrunnelse for vurderingene; valg av tellested, frist etc.
- Informasjon om plikten til å legge til rette for telling, og konsekvensene av å ikke gjøre det:
 - Pålegg med frist for å gjennomføre vedtak om telling § 75.
 - Tvangsmulkt § 76.
 - Tvangstiltak og mulighet for regress § 79.
- Informasjon om at manglende tilretteleggelse kan resultere i avkortning av tilskudd og evt. rovvilterstatning.
- Klagerett.
- Informasjon om at siidaandelsleder i utgangspunktet er pliktig å følge vedtak om telling, selv om vedtaket er påklaget.

5.1.3 Klage på vedtak om telling

Statsforvalter bør prioritere behandlingen av klager på vedtak om telling. Det er hensiktsmessig at klagene er avgjort før tellingen igangsettes, men dette er ikke et krav. Vedtak om telling er som utgangspunkt gjeldende fra vedtaket er truffet. Dersom en siidaandelsleder krever utsettelse av tellingen før eventuell klage er ferdigbehandlet, skal dette behandles som en forespørsel om utsatt iverksetting av vedtak etter forvaltningsloven § 42.

Klageinstans for vedtaket er Landbruksdirektoratet etter delegasjon fra Reindriftsstyret. Klager behandles etter forvaltningslovens bestemmelser.

5.1.4 Informasjonsmøter

Det er viktig at siidaandelsledere og siidastyre/distriktsstyret får god informasjon om hva tellingen innebærer og hvilke plikter og ansvar de ulike aktørene har, utover det som kommuniseres skriftlig. Offentlig kontrollert telling er en stor operasjon og ressurskrevende både for statsforvalter og for de som skal telles. Derfor skal statsforvalter avholde informasjonsmøter med siidaandelsledere og siidastyre/distriktsstyret.

Det skal minimum avholdes et informasjonsmøte i tilknytning til at vedtak om telling er sendt ut. Det kan imidlertid være hensiktsmessig å avholde informasjonsmøte i forbindelse med forhåndsvarelet og tett opp mot når tellingen skal gjennomføres.

5.2 Telling

Statsforvalter skal være til stede under tellingen med minimum en representant. Statsforvalter har ansvar for at tellingen gjennomføres i henhold til vedtaket om å fremstille flokken til offentlig kontrollert telling og i tråd med statsforvalters retningslinjer og instruks. Statsforvalter skal derfor utpeke en telleleder. Det overordnede ansvaret for gjennomføringen kan ikke delegeres til tellemannskap. Dersom det kun deltar en representant fra statsforvalter, er denne telleleder.

5.2.1 Tellemetodikk

Telling gjennomføres i tråd med følgende metodikk:

- Under telling skal samtlige rein i utgangspunktet trekkes ut av girdnu/kverna. Dersom vuodđu/bunnen er oversiktig,² kan telleleder godkjenne at dette punktet fravikes.
- Telleleder skal påse at tellerne står ved porten slik det kommer frem av avtale med tellemannskapet.
- Hver enkelt siidaandel står ansvarlig for å dra rein til sin port og oppgi navn på eier.
- Teller(e) sprayer telte rein slik at merking er synlig fra begge sider. Dette gjelder også:
 - Rein som slaktes på stedet.
 - Rein som skal leveres til slakteri.
 - Gjesterein fra distrikter som skal telles og som skal følge med den telte flokken til vinterbeite/vårbeite.
 - Gjesterein tilhørende distrikter som allerede har gjennomført telling.
 - Dersom det avdekkes rein fra Sverige eller Finland, skal også disse sprayes slik at dyrene kan identifiseres. Landbruksdirektoratet skal kontaktes, og dyrene skal følges opp etter gjeldende rutiner for håndtering av svenske og finske rein.
- Reinen kjønns- og aldersbestemmes, og registreres på reineier/siidaandel eller distrikt i samsvar med plan for den enkelte tellingen. Reineier er innehaver av reinmerke evt. eier angitt på øreklips. Rein med øreklips uten navn skal registreres særskilt med type øreklips og eier av reinmerke.
- Dersom flere påberoper seg eierskap til samme rein er dette et privatrettslig spørsmål. At det er rein med ukjent eierskap, skal fremgå av telleresultatet.
- Dersom det er rein som ikke kan telles på ordinær måte (i gjerdeanlegget) kan disse fordeles skjønnsmessig på siidaandelene. Disse dyrene må oppgis separat, og det må fremgå hvem som har stått for fordelingen. Endelig fordeling besluttet av statsforvalteren.

Statsforvalteren kan beslutte at det er nødvendig med en før- og/eller etterkontroll av reinflokken i forbindelse med en telling. Dette kan være en del av tellevedtaket, eller på bakgrunn av en oppstått situasjon som gjør det nødvendig å utføre kontroll for å sikre et mest mulig riktig telleresultat.

5.2.2 Registrering og logg

Statsforvalter skal ha rutiner for å sikre at telleresultat og gjennomføringen av tellingen blir forsvarlig registrert, herunder informasjon om eierskap, alder og kjønn. Registreringen må oppbevares på en god og ryddig måte, og bør samles inn etter endt vakt og registreres så fort som mulig i statsforvalterens saksbehandlingssystem.

Statsforvalter har ansvaret for at det føres logg over tellingen. Det skal føres en logg for hver enkelt telleøkt. Det skal minimum loggføres:

- Telleresultat fra hver telleøkt.
- Hvem som er til stede under tellingen, herunder fra statsforvalter, tellemannskapet, og representant for den enkelte siidaandel og distrikt/siida.
- Oppstart og avslutning av telleøkt.
- Kort beskrivelse av hvordan telleøkten ble gjennomført.
- Dersom det er oppstått avvik eller andre uønskede hendelser skal dette beskrives.

² Dersom vuodđu/bunnen er oversiktig, innebærer dette at det er tydelig at det er rein som er identifisert på eier som ikke trenger å trekkes ut av er girdnu/kverna. Dyrene blir igjen til slutt, og kan føres opp som telte dyr til siidaandel/reiner som da har vuodđu/bunnen.

5.2.3 Siidaandelsleders plikter

Leder av siidaandelen plikter å legge forholdene til rette for kontroll av reintall jf. telleforskriften § 2. Dette innebærer at siidaandelsleder har ansvar for å samle reinflokkene og fremstille denne i tellegjerdet, i samsvar med frister gitt i vedtaket om telling. Siidaandelsleder må sørge for å stille med tilstrekkelige ressurser slik at tellingen kan gjennomføres som planlagt. Det vil si å stille nok mannskap til å samle flokken, drive den til gjerdeanlegget, og fremstille flokken for tellemannskapet. Siidaandelsleder plikter å delta ved tellingen jf. § 2. Eventuelt kan siidaandelsleder delta med en representant. Siidaandelsleder må gi beskjed til statsforvalter dersom det skal delta en representant. Representant må kunne vise til fullmakt. Manglende tilrettelegging kan blant annet medføre sanksjoner etter reindriftingslovens kap. 11.

5.2.4 Distriktsstyret/siidastyre sine plikter

Siida/Distriktet må varsle statsforvalteren om telletidspunkt og avtalt tellested i henhold til angitt frist før reinen settes i gjerdet, jf. vedtak om telling. Distriktet må stille med minst to representanter som skal være til stede ved tellingen og fungere som kontaktpersoner for statsforvalter og telleleder jf. forskriften § 2.

6 Uregelmessigheter ved gjennomføring av telling

6.1 Forsinkelser

Det er mange faktorer som påvirker planlegging og gjennomføring av tellingen. Dette kan for eksempel være utfordringer med å få på plass tellemannskap, men også vanskelige vær og føreforhold når tellingen skal gjennomføres. Statsforvalter må ta høyde for at det kan skje forsinkelser både i forbindelse med planlegging av tellingen, men også når det gjelder gjennomføringen. Dersom det oppstår uregelmessigheter som beskrevet i punkt 4.1, skal statsforvalter vurdere om hendelsen kan skape forsinkelser og i så fall hvor lenge. Ut ifra hvor mye forsinkelse hendelsen kan skape, må følgende punkter vurderes særskilt:

Hvor mye forsinkelse er skapt eller kan skapes ved hendelsen	Hva bør gjøres
1 dag- 3 dager	<ul style="list-style-type: none"> • Vurderer endringer av arbeidsplan og revidere arbeidsplan ved behov. • Skaffe oversikt over om dette skyldes vanlige driftsmessige forhold, eller skyldes en part som motarbeider telling. Dialogen med distrikt/siida og siidaandel må skrives ned i logg/eget notat. • Dersom indikasjon på at en part motarbeider tellingen, bør det adresseres umiddelbart. • Vurdere om behov for å utstede pålegg jf. § 75, tvangsmulkt etter § 76 eventuelt tvangstelling etter § 79, overfor den enkelte part som ikke samarbeider. • Informer parten om konsekvenser ved å ikke etterkomme pålegg om telling. • Siidaens/distriktets representanter informeres om forholdet. • Er forholdet grovt, ha lav terskel for å utstede pålegg jf. § 75 om plan for gjennomføring og naturlig trekk ikke har rom for forsinkelser.
1 uke	<p>Følge punktene ovenfor og i tillegg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sjekk om kontrakter må forlenges. • Hvis forsinkelsen skyldes forhold hos parten, må det vurderes om tellingen må gå over i en fase for tvangstelling etter § 79, eller om en enkelt part kan få pålegg etter § 75 og § 79. • Vurder informasjon fra logger og telleledere. • Dersom tvangstelling vurderes, må det lages budsjett for en tvangstelling og Landbruksdirektoratet må varsles. • Vurderingen og budsjettmessige konsekvenser bør drøftes med Landbruksdirektoratet uavhengig av om man fortsetter ordinær telling eller går over i fase med tvangstelling.

	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumenter vurderinger, endringer og dialog med parter.
Over 1 uke – 1 mnd.	<p>Se punktene overfor når det gjelder forsinkelser for kortere perioder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • I slike tilfeller kan det foreligge sterke hensyn for å vurdere tvangstelling dersom det er indikasjoner for at en eller flere parter motarbeider tellingen, og plan for gjennomføring kan vanskeliggjøres ut fra reinens naturlige trekk. • Det bør utstedes pålegg jf. § 75 og § 79 på dette tidspunktet, slik at eventuelt tvangstelling kan iverksettes om forsinkelsen vedvarer. • På dette tidspunktet bør siidaens/distriktets representanter innkalles til et eget møte for å revidere plan for telling, dersom tvangstelling ikke allerede er igangsatt. • Landbruksdirektoratet skal varsles, dersom dette ikke er gjort tidligere. • Forholdet bør vurderes anmeldt dersom forholdene skyldes partene, og det er grunnlag for det. • Vurder budsjettdekning for videre telling/tvangstelling. • Vurdere stans av tellingen dersom forholdene tilsilier det. • Ved stans av tellingen skal alternativer for oppfølging vurderes, herunder behov for ny telling. Det skal være løpende dialog med Landbruksdirektoratet om tiltakene.
Mer enn 1 måned	<p>Se punktene overfor når det gjelder tiltak for forsinkelser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varslet tvangstelling jf. § 79, skal iverksettes, med mindre sterke grunner for unnløstelse foreligger. • Tvangstelling gjennomføres i tråd med plan. • Ved stans av tellingen skal alternativer for oppfølging vurderes, herunder behov for ny telling, tilskuddsmessige konsekvenser og konsekvenser for rovvilterstatninger. • Det skal være løpende dialog med Landbruksdirektoratet om tiltakene.

6.2 Sanksjoner

Etter forskrift om offentlig kontrollert telling av rein, er det leder av siidaandel som plikter å legge forholdene til rette for kontroll av reintall utført av statsforvalteren. Dersom det oppstår forsinkelser i tellingen på grunn av manglende tilrettelegging eller deltakelse fra siidaandelsleder, siida eller distrikt, kan det ilegges sanksjoner etter reindriftsloven kapittel 11

6.2.1 Pålegg og tvangsmulkt

Dersom leder av siidaandel eller siida/distriktet unnlater å legge forholdene til rette for telling, eller på annen måte ikke etterkommer plikter som følger av telleforskriften, kan statsforvalteren pålegge siidaandelen å etterkomme vedtak om offentlig kontrollert telling jf. reindriftsloven § 75. I pålegget skal det gis en frist for når vedtaket om telling skal etterkommes. Det vil si at det gis en ny frist for når tellingen skal være gjennomført. Normalt vil det kunne settes korte frister for oppfyllelse av pålegget, da det som regel i forbindelse med en telling allerede befinner seg dyr i gjerdeanlegg og ressurser står klare til å gjennomføre tellingen.

Sammen med et pålegg etter § 75 kan det være hensiktsmessig at det samtidig vedtas ytterligere sanksjoner i form av tvangsmulkt etter § 76. Tvangsmulkt kan for eksempel være hensiktsmessig dersom dyrevelferdsmessige og ressursmessige forhold tilsier at en tvangstelling ikke er egnet på gjeldende tidspunkt. Dersom det ikke er aktuelt å knytte tvangsmulkt til pålegget, skal det vurderes tvangstelling etter § 79 se punkt 6.2.2. Det er likevel viktig å vurdere konkret hvilke sanksjonsvirkemiddel som er best egnet i den enkelte saken.

Statsforvalter må vurdere om det skal forhåndsvarsles på nytt om sanksjoner, eller om det er tilstrekkelig med informasjonen som allerede er gitt i vedtaket om telling.

6.2.2 Tvangstelling

Etter reindriftsloven § 79 kan statsforvalter, dersom pålegg etter § 75 ikke er etterkommet, og andre tiltak ikke anses formålstjenlig, gjøre vedtak om tvangstiltak. Tvangstiltak kan gå ut på at det foretas nødvendig arbeid og kontroll for å få gjennomført pålegg om telling av rein jf. § 79 første ledd nr. 1. I en situasjon med reintelling hvor tidsaspektet er viktig for å få gjennomført oppdraget, kan det ofte være mest hensiktsmessig å beslutte tvangstelling.

Ved en tvangstelling er det statsforvalter som fortsatt har ansvaret for gjennomføringen av reintellingen, men overtar også ansvaret for samling, gjeting, fôring og driving av reinflokkene. Selv om statsforvalteren overtar dette ansvaret ved en tvangstelling, er det etter pliktene i reindriftsloven og telleforskriften forventet at siidaandelsledere likevel bidrar til å få gjennomført tellingen, se for øvrig punkt 5.2.3. En tvangstelling skal følge samme prosedyrer for gjennomføring som i punkt 5.2. For å nærmere dokumentere den enkelte siidaandels aktivitet og tilstedeværelse, skal i tillegg følgende loggføres:

- Oppmøtetidspunkt og oppmøtested.
- Navn og siidatilhørighet på de som møter opp, i tillegg til siidaandelsleder/representant.
- Beskrivelse av kontakt og fordeling av arbeidsoppgaver fra telleleder.
- Logg skal signeres av siidaandelsleder/representant og telleleder ved avslutning av telleøkt.

Det skal kommuniseres i forhåndsvarsel at siidaandeler/representant skal signere logg ved avslutning av telleøkt, og at manglende signering kan ha innvirkning på vurderingen av

siidaandelens bidrag under tellingen. Det må også kommuniseres at siidaandelen bør i så stor grad som mulig dokumenterer sin egen aktivitet til statsforvalter/telleleder.

Statsforvalter skal sørge for interne rutiner, utover det som beskrives her, for å kunne dokumentere i hvilken grad de ulike siidaandelene har bidratt til gjennomføringen av tvangstellingen. Statsforvalter kan oppnevne en som har hovedansvaret for loggføring, dokumentering av siidaandelens aktivitet og tilstedeværelse ved en tvangstelling, i tillegg til telleleder.

Utgifter ved tvangstelling skal bæres av reieneier og er tvangsgrunnlag for utlegg, se punkt 7.4. Siidaandelsleders bidrag vil kunne holde både utgiftene og tidsbruken nede, og vil kunne få innvirkning hvor mye den enkelte må dekke av de påløpte kostandene for tellingen.

Siidaandelsleders plikter skal presiseres i forhåndsvarsel om vedtak om telling, og eventuell tvangstelling, og om konsekvensene dersom pliktene som følger av tellevedtaket ikke etterleves.

7 Etterarbeid

7.1 Telleresultat

Umiddelbart etter at tellingen er avsluttet skal statsforvalter starte arbeidet med telleresultatet. Statsforvalter må sørge for at telleresultat er registrert i samsvar med punkt 5.2.2. For å følge opp telleresultatet skal metodikken i punkt 7.1.1 benyttes. Oppfølging av eventuelle avvik i melding om reindrift, står beskrevet i punkt 7.2.

7.1.1 Metodikk for bruk av telleresultat

Telleresultatet brukes for å kontrollere siidaandelens oppgitte reintall i melding om reindrift (MOR). Telleresultatet kan brukes for å regne seg tilbake til et minimums reintall siidaandelen hadde ved sist melding om reindrift før telling. Dette gir en *tilbakeregnet MOR*. Telleresultatet kan også brukes for å vurdere sannsynligheten for om det er riktige opplysninger som er oppgitt i sluttstatus i melding om reindrift som leveres etter at telling er gjennomført. Dette gir en *stipulert MOR*.

7.1.1.1 Kontroll av melding om reindrift levert før telling

Statsforvalter skal ut ifra telleresultatet beregne et minimumsreintall siidaandelen har hatt ved sist innlevering av melding om reindrift før tellingen, en *tilbakeregnet MOR*.

Det skal gjøres følgende beregning per siidaandel (med eksempel):

Kontroll av melding om reindrift levert før telling							
Siidaandel	Okse > 2 år	Okse 1-2 år	Kalv	Simle 1-2 år	Simle > 2 år	SUM	Veiledning
MOR-tall per 31.03 forrige driftsår	30		144		347	521	Før inn opplysninger fra siste MOR før telling.
Resultat fra telling	40	50		58	397	545	Resultat fra all telte rein, minus telte årskalv. Fjorårskalv utgjør okse eller simle 1-2 år
All dokumentert avgang før telling, spesifisert på slakt, tap, salg, gave etc.	3	6		0	1		Legg til slakt, salg mm før tellingen.
All dokumentert tilgang før telling, spesifisert på kjøp, gave, etc.	5	0		0	0		Trekk fra dyr som er kommet til siidaandelen før telling og etter MOR levert forrige driftsår.
Sum		56		58			
Tilbakeregnet MOR-tall per 31.03	38		114		398	550	Tilbakeregnet MOR. Okse eller simle 1-2 år utgjør fjorårskalv.
Differanse MOR/tilbakeregnet MOR	8		-30		51	29	Avvik mellom innlevert MOR før telling og tilbakeregnet telleresultat. Positivt tall indikerer underrapportering. Negativt tall indikerer overrapportering.

Denne metodikken angir et minimumsreintall siidaandelen må ha hatt på tidspunktet for levering av melding om reindrift i driftsåret før tellingen ble gjennomført. Statsforvalteren skal legge inn *tilbakeregnet MOR* etter denne metodikken i fagsystemet Reindrift forvaltning, før innlevering av melding om reindrift åpnes i henhold til Reindrift forvaltning – brukerveiledning for saksbehandling.

7.1.1.2 Kontroll av melding om reindrift levert etter gjennomført telling

Når det har vært gjennomført en telling, har statsforvalter et godt grunnlag for å kunne vurdere opplysninger om reintall i meldingen. Statsforvalter skal etter en risikovurdering, vurdere om sannsynligheten for at oppgitte opplysninger i melding om reindrift er riktige. Dette står nærmere beskrevet i Forskrift om melding om reindrift – forvaltningsansvar og saksbehandling. Det er derfor viktig at statsforvalter særlig vurderer opplysningene oppgitt i melding om reindrift som blir levert etter at en telling er gjennomført.

Statsforvalter skal gjøre en vurdering av i hvor stor grad opplysningene om sluttstatus i meldingen angir et riktig bilde av reintallet i siidaandelen, med utgangspunkt i telleresultatet. Dette gir en *stipulert MOR*.

Det skal gjøres følgende beregning per siidaandel (med eksempel):

Kontroll av melding om reindrift levert etter gjennomført telling							
Siidaandel	Okse > 2år	Okse 1-2 år	Kalv	Simle 1-2 år	Simle > 2år	SUM	Veiledning
MOR-tall per 31.03 etter telling	20		45		137	202	Før inn opplysninger fra MOR som er levert etter telling.
Resultat fra telling	16	8	24	20	112	156	Resultat fra all telte rein.
All dokumentert avgang etter telling, spesifisert på slakt, tap, salg, gave etc.	0	1	0	0	0		Trekk fra slakt, salg m.m. etter tellingen.
All dokumentert tilgang etter telling, spesifisert på kjøp, gave, etc.	0	0	2	0	1		Legg til dyr som er kommet til siidaandelen etter telling, men før levert MOR.
Sum		7		20			
Stipulert MOR-tall per 31.03	23		26		133	182	Stipulert MOR per 31.03 etter telling. Okse og fjorårskalv 1-2 år utgjør okse og simle på MOR.
Differanse MOR/stipulert MOR	3		-19		-4	-16	Avvik mellom innlevert MOR etter telling og stipulert MOR. Positivt tall indikerer underrapportering. Negativt tall indikerer overrapportering.

En *stipulert MOR* sier noe om sannsynligheten for at innlevert MOR etter gjennomført telling er riktig. Statsforvalter skal likevel alltid gjøre en selvstendig vurdering av MOR som er levert. I denne vurdering skal det tas utgangspunkt i *stipulert MOR*, men statsforvalter kan også ta hensyn til:

- Tid fra tellingen var avsluttet til innlevering av melding om reindrift.
- Avgang av rein i siidaandelen som har funnet sted etter siste pålagte telling.
- Hvor stor del av avgangen er udokumentert.

Ved usikkerhet rundt tallene skal statsforvalter be om dokumentasjon fra siidaandelsleder på avgang og/eller tilgang av rein etter telling. Det vises til Forskrift om melding om reindrift – forvaltningsansvar og saksbehandling for nærmere informasjon om kontroll av opplysninger i

melding om reindrift. Avvik i melding om reindrift etter denne metodikken, skal registreres som statsforvalters korreksjon av sluttstatus i fagsystemet Reindrift forvaltning.

7.1.2 Kommunikasjon om telleresultat

Statsforvalter skal informere om telleresultatet til følgende aktører og innenfor angitte frister:

Siidaandelsleder

Statsforvalter skal informere siidaandelsleder om *telleresultatet* umiddelbart etter at tellingen er avsluttet. Telleresultat skal ikke utgis før tellingen er avsluttet. *Tilbakeregnet MOR* skal sendes til siidaandelsleder i god tid før frist for innlevering av melding om reindrift.

Reinbeitedistrikt

Statsforvalter skal oversende distriktsstyret/siidastyre *telleresultatet* for siidaen/distriktet umiddelbart etter at tellingen er avsluttet. Telleresultat skal ikke utgis før tellingen er avsluttet. Distriktsstyret/siidastyre skal ikke få informasjon om *tilbakeregnet MOR*, før utløp av fristen for innlevering av melding om reindrift.

Landbruksdirektoratet

Statsforvalter skal oversende Landbruksdirektoratet *telleresultatet* for siidaandelene umiddelbart etter at tellingen er avsluttet. Statsforvalter skal utarbeide *tilbakeregnet MOR* og sende dette over til Landbruksdirektoratet 2 uker etter at tellingen er avsluttet. Reintall og økonomirapport skal oversendes Landbruksdirektoratet innen 6 uker etter avsluttet telling.

Landbruks- og matdepartementet

Statsforvalter skal oversende Landbruks- og matdepartementet *telleresultatet* for siidaandelene umiddelbart etter at tellingen er avsluttet. Statsforvalter skal utarbeide *tilbakeregnet MOR* og sende dette over til Landbruks- og matdepartementet 2 uker etter at tellingen er avsluttet. Reintall og økonomirapport skal oversendes Landbruks- og matdepartementet innen 6 uker etter avsluttet telling.

Offentligheten

Statsforvalteren kan opplyse om *telleresultatet* for distrikt/siida til offentlige aktører (media etc.) på forespørsel, men ikke før de samme opplysningene er sendt Landbruksdirektoratet og Landbruks og matdepartementet.

7.2 Oppfølging av avvik i melding om reindrift

Tilbakeregnet MOR og stipulert MOR vil kunne indikerer om reintallet i innleverte melding om reindrift er riktig. Det kan både indikere:

- Overrapportering av reintall - innmeldt flere rein enn det faktiske reintallet.
- Underrapportering av reintall – oppgitt et lavere antall rein enn det faktiske reintallet.

I utgangspunktet er oppfølgingen det samme både om det avdekkes avvik etter *tilbakeregnet MOR* og *stipulert MOR*. En *tilbakeregnet MOR* vil imidlertid indikere et minimumstall for det antallet dyr som var i siidaandelen på tidspunktet for når sluttstatus i reindriftsåret før telling ble oppgitt. Dette har sammenheng med at metodikken tar utgangspunkt i dokumenterte dyr i avgang og tilgang til siidaandelen, ikke udokumentert avgang og tilgang. Avvik ved tilbakeregnet MOR skal derfor som utgangspunkt alltid følges opp i tråd med gjeldende retningslinjer. Nedenfor gis en nærmere beskrivelse av oppfølgingen av avvik i melding om reindrift.

7.2.1 Oppfølging av tilskudd

Tilskudd til siidaandeler og reinlag bygger på en forutsetning om et bærekraftig reintall i distriktet/siidaen og siidaandelen. Dersom det avdekkes avvik i melding om reindrift slik at grunnvilkårene om reintall ikke har vært oppfylt, skal statsforvalter følge dette opp i henhold til Tilskudd til siidaandeler og reinlag – forvaltningsansvar og saksbehandling, og statsforvalters egne rutinebeskrivelser.

7.2.2 Oppfølging av øvre reintall

Reintall i samsvar med det øvre fastsatte reintallet er en forutsetning for bærekraftig reindrift. Statsforvalter skal vurdere om det er behov for å anbefale tiltak for reintallsreduksjon i distriktet/siidaen som er telt.

7.2.3 Oppfølging av rovvilterstatning

Søknader om rovvilterstatninger bygger på opplysninger om reintall. En overrapportering av reintall kan medføre at beregningen av rovvilterstatningen blir feil, siden rovvilttap kan ha blitt beregnet ut ifra et for høyt reintall. Underrapportering kan medføre at vilkårene for rovvilterstatning ikke er oppfylt. Avvik i reintall skal følges opp av statsforvalter og formidles til ansvarlig myndighet for behandling av rovvilterstatning.

7.2.4 Andre uregelmessigheter

Statsforvalter kan gjennom tellingen ha avdekket andre uregelmessigheter som bør følges opp. Avdekkes det forhold under tellingen som er i strid med reindriften, for eksempel umerkede dyr, dyr som ikke tilhører siidaandel etc., skal dette følges opp. Statsforvalteren skal treffe nødvendige pålegg etter reinl. § 75 for å bringe det ulovlige forholdet til opphør og vurdere ytterligere sanksjoner om nødvendig.

7.2.5 Anmeldelse

Statsforvalteren bør vurdere anmeldelse dersom det er større avvik mellom melding om reindrift og telleresultat. Hvis forholdet i saken er alvorlig, kan det rammes av straffelovens bestemmelser i kap. 30 om bedrageri, skattesvik og lignende økonomisk kriminalitet. Forsøk omfattes også av straffebestemmelsene. Forhold kan også rammes av straffeloven § 361 om dokumentfalsk. For mye i utbetalt tilskudd eller rovvilterstatning, kan for eksempel rammes av bedrageribestemmelsene og anses som dokumentfalsk.

I slike saker kan Landbruksdirektoratet kontaktes for nærmere rådføring. Saker hvor det er vurdert om forholdet skal straffes, skal meldes inn til Landbruksdirektoratet.

7.3 Reintall og økonomirapport etter offentligkontrollert telling av rein

Statsforvalter skal etter avsluttet telling utarbeide reintall og økonomirapport etter tellingen. Rapporten bør utarbeides så raskt som mulig etter avslutning av tellingen. Rapporten skal redegjøre for erfaringene med tellingen, hvilke utfordringer statsforvalter vurderer som krevende og hvilke tiltak statsforvalter vurderer kan være hensiktsmessig å iverksette ved kommende års tellinger. Rapporten skal også beskrive telleresultatet med eventuelle avvik og hvordan avvik blir fulgt opp.

Statsforvalteren skal benytte *Mal reintall og økonomirapport etter offentlig kontrollert telling av rein* som utgangspunkt for rapporteringen, men kan angi flere momenter i rapporten om det vurderes som hensiktsmessig.

7.3.1 Kommunikasjon om tellerapport

Tellerapporten skal oversendes Landbruksdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet innen 6 uker etter avsluttet telling.

7.4 Oppfølging av regresskrav

Dersom statsforvalter har gjennomført tvangstelling etter reinl. § 79, skal utgifter i forbindelse med tvangstelingen dekkes av siidaandelsleder/reineier jf. § 79 siste ledd. Eventuelle krav for utgifter knyttet til vedtaket om tvangstiltak skal rettes mot den vedtaket er rettet mot (pliktsubjektet). Ved en tvangstelling er dette leder av siidaandel, jf. forskrift om telling av rein § 2 siste ledd. Utgifter til nødvendig arbeid og kontroll for å få gjennomført et vedtak om tvangstelling, skal dermed dekkes av siidaandel(er) som ikke har etterlevd et vedtak om offentlig kontrollert telling og ikke bidratt tilstrekkelig til å få gjennomført tvangstelingen.

7.4.1 Dokumentasjon

Under gjennomføring av tvangstelingen er det viktig å sikre dokumentasjon for påløpte utgifter og hvem i siidaen/distriktet som bidrar/ikke bidrar til å få gjennomført tvangstelingen. Det er derfor avgjørende at statsforvalteren har gode interne rutiner for gjennomføring av tellingen, og at denne veilederen følges. Det vises særlig til punktene:

- 5.2 Tellingen
 - 5.2.2 Registrering og logg
 - 5.2.3 Siidaandelsleders plikter
- 6.2 Sanksjoner
 - 6.2.2 Tvangstelling

Det må dokumenteres i løpet av en tvangstelling i hvilken grad de ulike siidaandelene har bidratt til gjennomføringen av tellingen. Dette må vurderes ut fra pliktene som følger av aktuelt vedtak om telling i saken og generelle plikter etter reindriftsloven som oppstiller krav til siidaandelsledere. Dette kan dokumenteres med:

- rapporter og logger som føres i løpet av tellingen, og i henhold til rutinebeskrivelsene her,
- observasjoner fra tellekorps og andre,
- tilbakemeldinger fra siidaandelsledere og andre.

Statsforvalter har ved gjennomføring av en tvangstelling ansvar for å sikre dokumentasjon på utgifter som har påløpt under en tvangstelling. Slike utgifter kan være:

- drivstoffutgifter,
- lønnsutgifter,
- scooterleie,
- helikopterleie,
- overnatting,
- reiseutgifter og diett,
- andre utgifter som er knyttet til tvangstelingen.

Det er utgiftene knyttet til nødvendig arbeid som kan kreves dekket etter reindriftsloven. Dette betyr at ikke alle utgifter i forbindelse med en tvangstelling kan kreves tilbakebetalt. For eksempel tilsier

dette at det må ses bort fra utgifter som staten uansett ville hatt dersom det ikke ble iverksatt tvangstelling. Det må også vurderes om utgifter som må regnes som investeringer, og ikke direkte utgifter, f.eks. innkjøp av diverse utstyr faller inn under nødvendighetsvilkåret.

Hva som vil være tilstrekkelig bidrag fra den enkelte siidaandelsleder vil bero på hva som ut fra den dokumentasjonen som foreligger, og andre sannsynliggjorte forhold, etter en konkret helhetsvurdering kan regnes som et naturlig og rimelig bidrag. Hva som forventes av bidrag skal alltid vurderes opp mot pliktene i punkt 5.2.3

7.4.2 Fremme regresskrav

Etter endt tvangstelling skal det fremmes regresskrav overfor siidaandelene. Dette betyr at statsforvalter snarest mulig må vurdere grunnlaget for regresskrav, herunder skaffe oversikt over påløpte utgifter og vurdere en fordeling av utgiftene mot den/de som tvangstiltaket er rettet mot. Videre må det forhåndsvarsles om mulig vedtak om regresskrav og vurderes videre saksbehandling etter forvaltningslovens bestemmelser.

Dersom det kommer inn klage på vedtak om tvangstelling, kan statsforvalter først behandle denne klagen, før det arbeides videre med regresskravet. I påvente av en klagebehandling i Reindrifststyret skal statsforvalter fortsette arbeidet med regresskravet.

Dersom statsforvalter opprettholder vedtaket, må statsforvalteren oversende saken til Landbruksdirektoratet som skal forberede saken for endelig klagebehandling i Reindrifststyret som klageinstans. Reindrifststyret kan prøve alle sider av saken.